

Η γλαύκα των αποφοίτων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Έδρα:
3^ο Σεπτεμβρίου 56,
104 33 Αθήνα,
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ
Αριθμός 20/85
Πρωτοδικείο Αθηνών
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985
13504/85
ΑΦΜ 999753434

Οι προαιώνιοι δεσμοί φιλίας Ελλάδας και Αιγύπτου

Γράφει ο Γιάννης Κοσσένας

Τη **Δευτέρα 7 Νοεμβρίου**, στον Σύνδεσμο Αιγυπτιωτών, ο Γιάννης Κοσσένας, έδωσε διάλεξη με θέμα «Οι Προαιώνιοι Δεσμοί Φιλίας Ελλάδας και Αιγύπτου». Ο ομιλητής έκανε μια ιστορική αναδρομή στους 38 αιώνες αυτής της φιλίας, που ανάλογη δεν υπάρχει στην παγκόσμια ιστορία - αφού από τον 16^ο αιώνα π.Χ. οι Μινωίτες, βοήθησαν τους Αιγυπτίους να διώξουν τους Υξώς, και μέχρι σήμερα, με σπουδαίους σταθμούς, που άφησαν τα σημάδια στην παγκόσμια ιστορία - αυτή συνεχίζεται.

Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι στην αρχαιότητα, η ίδρυση από τους Κρήτες της αποικίας Φάρος και της πρώτης Ελληνικής πόλης, της Ναύκρατης, ο γάμος του Φαραώ Άμασι με την Ελληνίδα Λαοδίκη, κόρη του Βασιλιά της Κυρηναικής, η φιλοξενία πολλών Ελλήνων φιλοσόφων και του Ηροδότου από τους φιλομαθείς Φαραώ. Η κατάκτηση της Αιγύπτου από τους Πέρσες, δεν θα κρατήσει πολύ. Από τη Μακεδονία ο Αλέξανδρος, ξεκινά τη μεγάλη εκστρατεία. Η παρουσία του στη Γάζα, σημαίνει το τέλος της Περσικής κατοχής. Με την ίδρυση της Αλεξάνδρειας, η στιγμή είναι ιστορική για τον Ελληνισμό. Με την κοινή Ελληνική, τη δημο-

τική δηλαδή, μπαίνουμε στον «χρόνο» της παγκοσμιοποίησης. Η ελληνιστική περίοδος είναι η ενδοξότερη σελίδα της. Η Πτολεμαϊκή Αλεξάνδρεια, τελειώνει με τον θάνατο της τελευταίας Ελληνίδας βασίλισσας, της Κλεοπάτρας. Άλλα σπουδαία γεγονότα είναι η ίδρυση από τον Ευαγγελιστή Μάρκο, της πρώτης χριστιανικής εκκλησίας. Στην εποχή της αραβοκρατίας, ένα εξισλαμισμένο Ελληνόπουλο, ο Κατίμπ

Η συνέχεια στη σελίδα 2

Αγαπητά μας μέλη,

Όπως ήδη σας είχαμε ενημερώσει, το κόστος έκδοσης της «Γλαύκας» μας προσαυξάνεται ανάλογα με την εκτύπωσή της και τα πολύ υψηλά ταχυδρομικά τέλη. Δυστυχώς οι οικονομικές δυνατότητες του Συλλόγου μας είναι πολύ μικρές και μετά τον covid, τις καραντίνες και τη γενική οικονομική κατάσταση, προανατολιζόμαστε, από τον νέο χρόνο, στην αποστολή της «Γλαύκας» μόνον ηλεκτρονικά. Πρόθεσή μας είναι, ωστόσο, για τα μέλη μας τα οποία δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν ηλεκτρονικά, να προπαθήσουμε να βρούμε κάποιον τρόπο να τη λαμβάνουν. Δυστυχώς, τα μόνα έσοδά μας είναι οι συνδρομές, που κι αυτές δεν καταβάλλονται από όλους και τακτικά. Ελπίζουμε στην κατανόσή σας.

Ευχόμαστε Καδές Γιορτές με υγεία

Το Διοικητικό Συμβούδιο

Συνέχεια από τη σελίδα 1

αλ Ρουμί, μετονομασθείς σε Γκοχάρ ελ Ρουμί, γίνεται ο ιδρυτής του Καΐρου και χτίζει το Αζχάρ, το σπουδαιότερο ισλαμικό πανεπιστήμιο, και άλλα δυο ελληνόπουλα, ο Σεΐφ Εντίν Κοσκάταμ το 1461 και ο Μαμελούκος Αλή Μπέη το 1763, έγιναν άρχοντες της Αιγύπτου. Με την άνοδο του Μωχάμεντ Άλη, στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, στην εξουσία, χιλιάδες Έλληνες, πλαισιώνουν την αναγεννητική του προσπάθεια και ακόμα περισσότεροι έρχονται να εργαστούν το 1859, στη διάνοιξη της Διώρυγας του Σουέζ. Το 1833, ο Βασιλιάς Όθων, διορίζει τον Μιχαήλ Τοσίτσα πρόξενο στην Αλεξάνδρεια και το 1843

ιδρύεται η Ελληνική Κοινότητα Αλεξάνδρειας. Ο χρυσός αιώνας για τον Ελληνισμό της Αιγύπτου αρχίζει.

Όποιος έχει επισκεφθεί την Αίγυπτο, θα έχει θαυμάσει τα μεγαλοπρεπή νεοκλασικά κτίρια που ανήκουν στις ελληνικές κοινότητες και βρίσκονται στο κέντρο της Αλεξάνδρειας, του Καΐρου και των άλλων μεγαλουπόλεων. Εκκλησίες, σχολεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, θέατρα, σύλλογοι, ναυτικοί όμιλοι, δεκάδες ιδρύματα, είναι οι ζωντανοί μάρτυρες αυτής της τεράστιας οικονομικής ευμάρειας, της σπουδαίας παιδείας και της ανώτερης πολιτιστικής έκφρασης, που χαρακτήριζε την ζωή

των Αιγυπτιωτών, στη φιλόξενη Νειλώχώρα. Κάποια ονόματα, έτσι τυχαία, σηματοδοτούν αυτήν τη σπουδαία περίοδο της Αιγυπτιακής, αλλά και της Ελληνικής ιστορίας. Εθνικοί ευεργέτες όπως οι: Αβέρωφ, Τοσίτσας, Στουρνάρης, Μπενάκης, Σιβιτανίδης. Σπουδαίοι δημιουργοί στη λογοτεχνία, την ποίηση, την τέχνη, τη μουσική – Καβάφης, Τσίρκας, Παλλουράκης, Παρθένης, Λίτσας, Κωστής Χρήστου, Μάνος Λοΐζος, Ντέμης Ρούσσος – και δεκάδες άλλοι στις επιστήμες, την οικονομία, την επιχειρηματικότητα. Σαν βγεις στον πηγαϊμό για την Ιθάκη, να εύχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος, γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις...

Τετάρτη 11 Ιανουαρίου 2023

Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης Κοπή Βασιλόπιτας, Χιωτινέις Υποτροφία

Σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17, 18, και 19 του καταστατικού, η Πρόεδρος και το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, σας καλούν στην **Τακτική Γενική Συνέλευση** που θα γίνει στο εντευκτήριο του ΣΑΕ, 3^{ης} Σεπτεμβρίου 56, την Παρασκευή 30 Δεκεμβρίου 2022 και ώρα 19.00. Σε περίπτωση μη απαρτίας, η Γεν. Συνέλευση θα επαναληφθεί την **Τετάρτη 11 Ιανουαρίου 2023** και ώρα 19.00 στον ίδιο χώρο οπότε θα πραγματοποιηθεί ανεξαρτήτως του αριθμού των παρόντων μελών. Την ίδια μέρα θα γίνει και η κοπή της **Βασιλόπιτας** και η απονομή της **Χιωτινέις υποτροφίας**.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΥ «ΟΡΙΑ»

Την **Τετάρτη 10 Μαΐου** ημέρα συνάντησής μας ο **Αριστοτέλης Ζερβούδης**, επαγγελματίας αυτοδύτης και ιστορικός, θα μας παρουσιάσει την ανακάλυψη του μεγαλύτερου ναυαγίου στα παγκόσμια χρονικά με 4.200 νεκρούς.

Πρόκειται για το νορβηγικό ατμόπλοιο «ΟΡΙΑ» το οποίο βυθίστηκε στις 12 Φεβρουαρίου του 1944.

Σχολικές αναμνήσεις που είναι αδύνατον να σβήσεις

Να λοιπόν που συναντιόμαστε ξανά στου συλλόγου την θερμή αγκαλιά, ν' ανταλλάξουμε παλιές αναμνήσεις, ο καθείς στο παρελθόν να γυρίσει. Τότε που την φροντίδα μας είχαν οι γονείς κι' εμείς την μόνη έγνοια τα μαθήματα της σχολής. Χτυποκάρδια στα θρανία καθημερινά να προετοιμαστούμε την άλλη μέρα καλά. Ούτε το Σάββατο μπορούσες ν' αναπνεύσεις, άλλη μια μέρα διδασκαλίας έπρεπε ν' αντέξεις, κι' έβλεπες γειτονόπουλα που πήγαιναν σε σχολείο Αγγλικό

και το Σάββατο είχαν ρεπό ή αθλητισμό κι' ωραίο καθισό. Εμείς μαθαίναμε τέσσερις γλώσσες μαζί ενώ αυτοί άντε δυο γλώσσες το πολύ. Τότε τα βλέπαμε όλα αυτά σαν Γολγοθά μα αργότερα καταλάβαμε τι αξία είχαν αυτά, σαν βγήκαμε στη βιοπάλη ή κάναμε σπουδές τα εφόδια που μας έδωσαν οι ταλαιπωρίες αυτές. Τώρα πλέον ζούμε με αυτές τις παλιές αναμνήσεις μεταβιβάζοντας αυτές σε παιδιά κι' εγγόνια με διηγήσεις.

**Σταμάτης Φασουλάκης, Συλλογή «Εμμετρα»,
Απόφοιτος Αβερωφείου Σχολής Αλεξανδρείας**

Αναμνήσεις μιας άγλης εποχής

Φωτογραφικό στιγμιότυπο αποτυπωμένο σε φωτογραφικό άλμπουμ που ευγενικά παραχώρησε στο σύλλογό μας η κα Έλενα Τεγοπούλου. Ανήκε στον παπού της Ιωάννη Γιαννούτσικο.

Οι διδάσκοντες ερευνητές. Καθηγητής Γεωργίου μεσά' τη διεκδίκησην και διδασκαλίαν επί τη αγροδοσίω διδασκαλίαν εν τριῶ ζήνῃ πρῶτον (Γαργίω), Ἀργυρῆς Ἀραβιανῆς.

**ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ
ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ**

www.mansouraglafka.gr

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΣ:

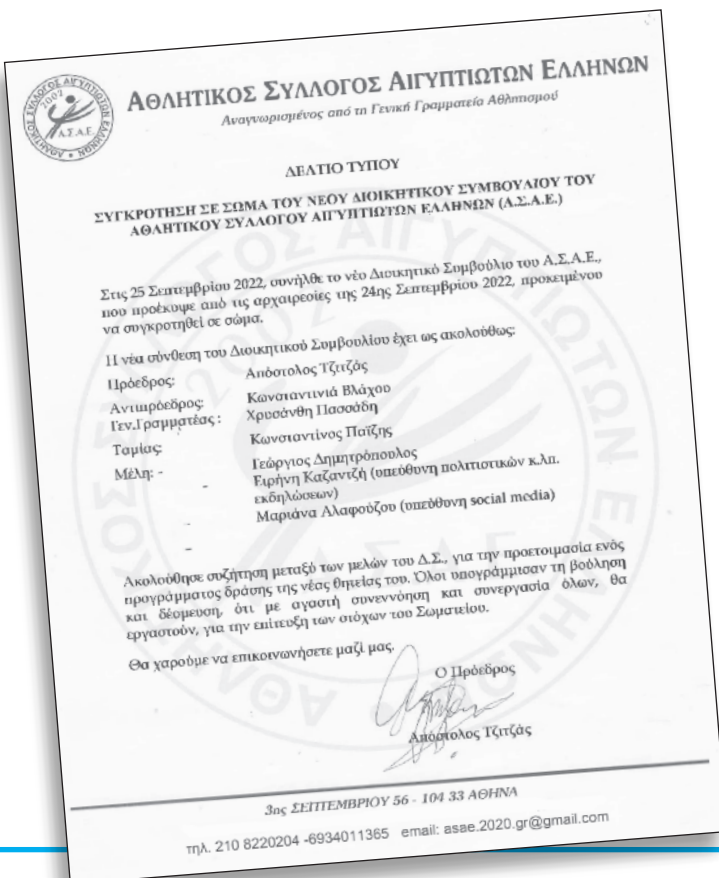
11/1/'23

8/2/'23

8/3/'23

Κατάθεση στεφάνου στο Άστυ

Η Σούλα Παπαδοπούλου εκπροσώπησε τον Σύλλογό μας στην κατάθεση στεφάνου στη μνήμη πεσόντων Αιγυπτιωτών στο Άστυ Αιγυπτιωτών στην Κηφισιά.

«Η πορνύτιμη και πορνύμορφη συμβολή των Αιγυπτιωτών Ερληνών (όχι μόνο των Φιλικών) στον Αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδας μας από τους Τούρκους»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Ας δούμε τώρα κάποιες ενέργειες του **Μωχάμεντ Άλη**, που με τη στάση τους οι προαναφερθέντες στήριξαν. Οι πράξεις αυτές, του χαρακτηρισμένου τάχα «φιλέλληνα» Μωχάμεντ Άλη, είναι τόσο αποτρόπαιες, ώστε γεννώνται απορίες, τόσο για τις προθέσεις εκείνων, που με τη στάση τους τις βοήθησαν, όσο και για τους χαρακτήρες των ανθρώπων αυτών, που αποτελούσαν εκείνα τα χρόνια τους ταγούς της μικρής αιγυπτιακής τότε παροικίας και συγχρωτίζονταν μαζί του.

Ιδού μερικά από τα κατορθώματα του Μεχμέτ Αλή. Χτύπησε αλύπητα την Κρήτη το 1822, στέλνοντας εκεί το γαμπρό του Χασάν, με δώδεκα χιλιάδες στρατό. Αυτός με απόφαση του Μωχάμεντ Άλη, τον οποίο ο Καπετάν Πασάς Χοσρέφ τον χαρακτηρίζει δολοπλόκο και αρχομανή, αλλά και του Σουλτάνου, θα παρέμενε στην Κρήτη έως ότου πνίξει εκεί την επανάσταση και μετά θα έκανε το ίδιο πηγαίνοντας στην Πελοπόννησο¹.

Κάποιοι Αλβανός αξιωματούχος ανέφερε στον **Καπετάν Σήφακα** ότι ο **Χασάν**, πριν φύγει από την Αίγυπτο, είπε ότι είχε αποφασίσει, μαζί με τον Μωχάμεντ Άλη, άλλους από τους επαναστάτες να συλλάβει και να αποκεφαλίζει κι άλλους να πάρει με τη βία στο Μωριά. Ακόμη, τους πιο ικανούς και δυνατούς κατοίκους του Μωριά, είχε σκοπό να τους πάρει αιχμαλώτους στην Αίγυπτο, για να δουλεύουν στα χωράφια.

Σχετικά με την εκστρατεία του Χασάν στην Κρήτη, υπάρχει επιστολή του **Γεωργίου Βαρνακιώτη** στην οποία διαβάζουμε τα εξής για τον «φιλέλληνα» Μωχάμεντ Άλη: «Και το όντι, είναι αλη-

ΑΓΓΕΛΙΚΗ-ΚΥΡΙΑΚΗ ΒΛΑΧΑΚΗ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

θές, ότι ο Μεχμέτ Αλή Πασάς θέλει να εκστρατεύσει με εξήντα χιλιάδες στρατευμα, τακτικό και άτακτο, την απόβασιν του οποίου θέλει κάμει εις Π. Πάτρας και Μεθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη)»².

Ο κατάπλους του αιγυπτιακού στόλου του Μωχάμεντ Άλη, εις το πέλαγος της Κρήτης, γνωστοποιήθηκε στην Ύδρα από τα Ψαρά με έγγραφο που έστειλαν οι Έλληνες Ναύαρχοι, ανάμεσά τους και ο Ανδρέας Μιαούλης³.

Επίσης ο **Αφεντούλιεφ** τονίζει την αγριότητα, με την οποία ο Χασάν, τη δεύτερη κιόλας μέρα του ερχομού του, επιτέθηκε σε δύο χωριά, τα Τσικαλαριά και Νεροκούρου, τα οποία τελικά κατέλαβε από πανικό και όχι από αδυναμία. Ο τάχα εχθρός του Σουλτάνου Μωχάμεντ Άλη, με χαρά συνεργάστηκε μαζί του, εναντίον των Κρητικών, για να πνίξει την επανάστασή τους και ενώ αυτοί μάχονταν σκληρά. Εδώ αναφέρουμε ότι με έκπληξη διαβάσαμε πως ο Επίσκοπος Κρήτης Καλλίνικος έστειλε στο ποιμνιό του το 1823 επιστολή, με την οποία προέτρεπε τους Κρητικούς, για το καλό τους, να υποταχθούν στον Χασάν: «Χριστιανοί, τέκνα εν Κυρίω! Γνωστόν έστω υμίν ότι ο ενδοξότερος αρχιστράτηγος Χασάν Πασάς από φιλανθρωπίαν κινηθείς απεφυλάκισε πολλούς άλλους αδελφούς ημών και εμέ τον ίδιον. Ευρισκόμενος εγώ τώρα υπό την ευνοϊκήν προστασίαν του, ως περί τούτου θέλει σας πληροφορήσει και ο διάκονός μου, δεν δύναμαι από ευγνωμοσύνην να κρύψω την προαίρεσιν και την δικαιοσύνην του. Έρχομαι όμως να παρακαλέσω υμάς, χριστιανοί, να έλθητε πλέον

εις συναίσθησιν και να γνωρίσετε με ποίαν ισχυράν δύναμιν του Αντιβασιλέως της Αιγύπτου έχετε να κάμετε. Όθεν σας συμβουλεύω να ρίψητε τα όπλα και να προσπέσετε εις τοιούτον φιλάνθρωπον αρχιστράτηγον, τον οποίον επίτηδες ο ενδοξότατος Μεχμέτ Αλής έστειλε τοιούτον, δια να ειρηνεύση τον τόπον μας... Ούτω πράξητε χριστιανοί μου προτιμώντες τον ειρηνικόν βίον, παράτας τόσας ζημίας τας οποίας καθ' εκάστην λαμβάνητε υμείς αυτοί, τα τέκνα σας και τα κτήματά σας (Κριτοβουλίδη, 40)⁴. Αυτά για να φανεί σε τι επίπεδο κινούνταν ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόφιλος και πόσο πολύ ξεχώριζε από άλλους υψηλά ιστάμενους ιερωμένους. Η επιστολή βέβαια πήρε την απάντηση που της ταίριαζε από τους οπλαρχηγούς της Κρήτης, οι οποίοι, παρά τη δυσμενή τους θέση, στάθηκαν στο ύψος τους.

Στα πλαίσια του «φιλελληνισμού» του επίσης, ο Μωχάμεντ Άλη έστειλε και τον Χουσεΐν, αρχηγό της αιγυπτιακής μοίρας, εναντίον της νήσου Κάσου, με την οποία οι Αιγύπτιοι είχαν «προηγούμενα» διότι α) Κάσιοι ατρόμητοι πλοίαρχοι είχαν καταφέρει τα τελευταία χρόνια να οδηγήσουν τα πλοία τους ως τα παράλια της Αιγύπτου, β) Οι Κασιώτες είχαν αιχμαλωτίσει πλοία, που υπό διάφορες σημαίες, υπηρετούσαν τα τουρκικά συμφέροντα και την αιγυπτιακή εκστρατεία, γ) Τον Οκτώβρη του 1821 οι Κάσιοι συνέλαβαν δίπλα στην Κύπρο έξι τουρκικά πλοία κι άλλα πέντε κοντά στην Αλεξάνδρεια με πλούσιο φορτίο, δ) Το Σεπτέμβριο του 1822 τρία Κασιώτικα καταδρομικά αιχμαλώτισαν στο λιμάνι της Δαμιέττης δεκατρία οθωμανικά πλοία και άρπαξαν βάρκες στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας, προκαλώντας μεγά-

1) Δ. Κόκκινος, «Ιστορία της ελληνικής επανάστασης», τόμ. Γ', σελ. 283.

2) Δ. Κόκκινος, «Ιστορία της ελληνικής επανάστασης», τόμ. Γ', σελ. 161.

3) Δ. Κόκκινος, «Ιστορία της ελληνικής επανάστασης», τόμ. Γ', σελ. 266.

4) Γ. Κορδάτου, Μεγάλη ιστορία της Ελλάδος, τόμ. Χ, σελ. 286.

λη ζημιά. Για όλα αυτά, ο Μωχάμεντ Άλη ήθελε εκδίκηση, γι' αυτό και η αγριότητα στην Κάσο δεν είχε προηγούμενο. Χιλιάδες κάτοικοι σφάχτηκαν ή αιχμαλωτίστηκαν και το νησί κάηκε.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει φυσικά να γίνει στην εκστρατεία που αποφάσισε ο Μεχμέτ Άλης εναντίον της Πελοποννήσου, υπό την αρχηγία του γιου του **Ιμπραήμ**. Είναι γνωστές οι αγριότητες, στις οποίες προέβαιναν τα αιγυπτιακά στρατεύματα εναντίον του άμαχου πληθυσμού, κυρίως γυναικόπαιδων της Πελοποννήσου. Με κυνηγητικά σκυλιά έβρισκαν οι Αιγύπτιοι στην Πελοπόννησο κρυμμένες γυναίκες και παιδιά, που τα έστελναν στα σκλαβοπάζαρη της Αιγύπτου και από εκεί ο Μωχάμεντ Άλη τα έστελνε σε σκλαβοπάζαρη της Ανατολής. Χιλιάδες αιχμάλωτοι από την Πελοπόννησο, κυρίως έφηβοι και ωραίες γυναίκες, στέλνονταν στην Αλεξάνδρεια, για να πουληθούν δούλοι.

Αξίζει εδώ να σημειώσουμε πως και μετά την πώση του Μεσολογγίου, στην οποία συνέβαλε και ο Ιμπραήμ, η Αίγυπτος γέμισε σκλαβοπάζαρη, όπου Έλληνες αιχμάλωτοι πουλιούνταν δούλοι. Τότε ο Μωχάμεντ Άλη θέλησε εκ των υστέρων να κάνει τον «καλό» και να εξαγοράσει και ο ίδιος αρκετούς από αυτούς. Ίσως το έκανε γιατί το θέμα της σωτηρίας αυτών των δυστυχισμένων ανθρώπων είχε αναλάβει ο φίλος του **Μιχαήλ Τσοίτσας**. Για τον ίδιο λόγο ίσως, άφησε να εξελιχθούν και οι εξαγορές τους από ιδιώτες. Μην ξεχνάμε όμως ότι η προτροπή για βοήθεια σε αυτούς τους πολύπαθους ξεκίνησε από τον **Πατριάρχη Θεόφιλο**, του οποίου οι αγαθές προθέσεις διόλου δε ταυτίζονται με τις κινήσεις σκοπιμότητας του Μωχάμεντ Άλη. Στο Συνέδριο της Βερόνας είχαν κατακεραυνώσει το εμπόριο δούλων, που γινόταν στην Αίγυπτο και σε όλη την Αφρική από τον Μωχάμεντ Άλη, όμως παρ' όλα αυτά, οι Ευρωπαίοι για μία ακόμη φορά σιώπησαν προκλητικά.

Στις αγριότητες του Ιμπραήμ, που εκτέλούσε τις «φιλελληνικές» προτροπές

του πατέρα του, συγκαταλέγεται και το περιστατικό στο χωριό Βρονταμίτες. Κάτοικοι του χωριού είχαν καταφύγει στο Βυζαντινό Μοναστήρι της Ζωδόχου Πηγής, που ήταν σε ένα σπήλαιο, δίπλα στον ποταμό Ευρώτα.

Υπολογίζονται περίπου σε τριακόσια άτομα. Δεν ενέδωσαν σε διαπραγματευτικές προτάσεις του Ιμπραήμ να παραδοθούν και απάντησαν με το σύνθημα «Ελευθερία ή Θάνατος». Τότε ο Ιμπραήμ άνοιξε στο σπήλαιο μια τρύπα, έριξε μέσα εμπρηστικές ύλες και τις άναψε. Οι ελάχιστοι που σώθηκαν αιχμαλωτίστηκαν και οδηγήθηκαν στο Ναυαρίνο. Κάποιοι στάλθηκαν στην Αλεξάνδρεια, διηγήθηκαν το γεγονός και είναι οι μάρτυρες του Ολοκαυτώματος των Βρονταμιτών.

Για τις βιαιοπραγίες του Ιμπραήμ κατά των Ελλήνων μιλά ο **Δημήτριος Μοσχονάς** στο βιβλίο του «Πληροφορία περί των εν Αιγύπτω Ελλήνων δούλων». Εδώ εξανδραποδισμούς Ελλήνων της Ελλάδος, καθώς και μαστιγώσεις και άλλες ταλαιπωρίες των σκλάβων.

Μετά την ήττα του αιγυπτιακού στόλου στο Ναυαρίνο, ο Μωχάμεντ Άλη, μη έχοντας άλλη δυνατότητα, ως ηττημένος, έκαμε συμφωνία με το Ναύαρχο Κόδρινγκτον και υποσχέθηκε να ελευθερώσει Έλληνες αιχμαλώτους, που είχαν μεταφερθεί στην Αίγυπτο. Δεν ξέρουμε αν κάποιοι από αυτούς παρέμειναν στην Αίγυπτο, μεγαλώνοντας τον αριθμό των εκεί Ελλήνων παροίκων⁵.

Σχετικά με τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου αξίζει να ειπωθούν και τα παρακάτω: όταν άρχισε η επιβίβαση στα πλοία, όσων Αιγυπτίων επέζησαν, προκειμένου να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, Γάλλοι αξιωματικοί επέβλεπαν να μην επιβιβαστούν Έλληνες αιχμάλωτοι. Έκπληκτοι τότε διαπίστωσαν ότι από εξακόσιους αιχμαλώτους Έλληνες, που είχαν μαζευτεί εκεί, μόνο έντεκα δεν ήθελαν να φύγουν, όμως οι Γάλλοι δεν επέτρεψαν να φύγει κανείς κι έτσι δεν μεγάλωσε η ελληνική παροικία της Αιγύπτου αριθμητικά.

Πάντως το 1829 υπήρχαν στην Αίγυπτο δώδεκα χιλιάδες Έλληνες δούλοι, για τον επαναπατρισμό των οποίων φρόντιζαν Γάλλοι παράγοντες και το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας⁶. Ακόμα και το 1828, ο Μωχάμεντ Άλη, συνεχίζοντας να εκδηλώνει τα «φιλελληνικά» του αισθήματα, κατέπνιξε με σκληρό τρόπο επαναστατική κίνηση στην Κρήτη. Ο ίδιος, και το 1833, έδωσε εντολή στον Μουσταφά Πασά, που τον αντιπροσώπευε, να τσακίσει τους Κρητικούς, που επικείμερησαν και πάλι να επαναστατήσουν. Και το αποκορύφωμα, το 1840 παρέδωσε την Κρήτη και πάλι στους Τούρκους.

Από αυτό το σύντομο πόνημα, αποτέλεσμα μελέτης πολλών συγγραμμάτων, αναφερομένων στον ελληνικό για την ανεξαρτησία Αγώνα, μπορούμε να καταλήξουμε σε πολλές διαπιστώσεις και συμπεράσματα σχετικά με τη στάση των Αιγυπτιακών Ελλήνων απέναντι στην επανάσταση. Σίγουρα η μεγάλη πλειοψηφία τους τάχθηκε υπέρ της εξέγερσης, την οποία βοήθησε ποικιλοτρόπως. Η βοήθεια αυτή εκδηλώθηκε με υλική προσφορά και φυσική παρουσία. Κάποιοι έδωσαν όλες τους τις δυνάμεις στα πεδία των μαχών, ενώ άλλοι βοήθησαν παραμένοντας στην Αίγυπτο και στέλνοντας, όπως είδαμε, πολύτιμες πληροφορίες στην πατρίδα, για τις κινήσεις του Μωχάμεντ Άλη και του Ιμπραήμ, πληροφορίες που όμως δεν αξιοποιήθηκαν όλες, εξαιτίας της δυσπιστίας της ελληνικής Κυβέρνησης, αλλά όσες λήφθηκαν υπ' όψιν απέδειξαν ότι οι πληροφοριοδότες ήταν έμπιστοι και ένθερμοι πατριώτες, που ζώντας μακριά αγαπούσαν διπλά την Ελλάδα. Δεν έχει σημασία αν όλοι αυτοί ήταν Φιλικόι ή όχι. Σημασία έχει η συμβολή τους στον Αγώνα.

Και κάτι ακόμη, γι' αυτούς που ήρθαν στην Ελλάδα για να πολεμήσουν. Αυτοί ήρθαν με όλη τους την αθωότητα και τη θέρμη. Αγνοούσαν τα βρώμικα σχέδια του Μωχάμεντ Άλη και των Τσοίτσα, που λογάριαζαν να τους χρησιμοποιήσουν ή σαν μαγιά του αιγυπτιακού στρα-

5) Δ. Κοκκίνου, *Ιστορία της ελληνικής επαναστάσεως*, τόμ. 6, σελ. 336.

6) Ευθ. Σουλογιάννη, «Ο αγώνας της ανεξαρτησίας και ο αντίκτυπός του στους Έλληνες της Αιγύπτου», σελ. 11.

τού στο Μωριά εναντίον των Ελλήνων ή σαν χαφιέδες, πράγμα που δεν κατάφεραν τελικά. Η συμμετοχή τους στις μάχες, λίγο ή πολύ, συνέβαλε ουσιαστικά, αν μη τι άλλο, στην εδραίωση της εθνικής συνείδησης από πολλούς, καθώς και στην αντίληψη του χρέους προς την πατρίδα.

Ήρθαν να πολεμήσουν κυρίως στην Πελοπόννησο, που την βρήκαν ρημαγμένη απ' τον εμφύλιο και στερημένη από τα γενναιότερα και ικανότερα παλληκάρια της, που είχαν φύγει στα βουνά, κυνηγημένοι από τους Στερεοελλαδίτες. Ο αδελφοκτόνος εμφύλιος του 1824 ως εκεί είχε οδηγήσει τα πράγματα και διευκόλυνε την απρόσκοπτη προέλαση του Ιμπραήμ.

Από τις τελευταίες σκέψεις μας πρέπει να είναι το κατασταλαγμένο συμπέρασμα για το ποιος τελικά ήταν ο Μωχάμεντ Άλη. Καμιά αμφιβολία δε μένει ότι ο φιλόδοξος και καιροσκοπός αυτός Τουρκαλβανός, που μεταχειριζόταν τον καθένα ανάλογα με τους στόχους του και τα συμφέροντά του, δεν αγαπούσε τους Έλληνες, δεν τους συμπαθούσε

καν σαν φυλή, απλώς χρησιμοποίησε τους Έλληνες της Αιγύπτου, που τους διέκριναν εξυπνάδα και αξιοσύνη, για δικό του όφελος. Οι αγριότητες των ανθρώπων του, των στρατηγών του και ιδιαίτερα του γιου του Ιμπραήμ έδειξαν το πραγματικό του πρόσωπο.

Όσον αφορά τώρα τους φίλους του Αιγυπτιώτες Έλληνες, υπήρχαν αυτοί που βοήθησαν στην ανάπτυξη της χώρας ως έμποροι και επιχειρηματίες και προς τους οποίους αισθανόταν κάποια υποχρέωση. Υπερίσχυε όμως πάντα το πάθος του για το κέρδος, που το «επιχειρείν» άφηνε στη χώρα και γι' αυτό, όπως ήδη ειπώθηκε, έκανε κάποτε τα στραβά μάτια, αλλά μόνο σ' αυτές τις περιπτώσεις.

Στα χρόνια του λοιπόν υπήρξαν Αιγυπτιώτες Έλληνες, που αυθόρμητα ποικιλοτρόπως έθεσαν τους εαυτούς τους στη διάθεση της πατρίδας. Φιλικό ή όχι, είτε ως πολεμιστές που ήρθαν εδώ, είτε ως ανώνυμοι πολύτιμοι πληροφοριοδότες, είτε ως οργανωτές αποστολής βοήθειας από τους Έλληνες της Αιγύπτου στην πατρίδα, με τη μορφή χρημά-

των, τροφίμων και άλλων αγαθών, είναι αυτοί, που έκαναν πράξη το αίτημα του Υψηλάντη για στήριξη. Τέλος υπήρξε και η ελάχιστη μειοψηφία αυτών που δεν δίστασαν να γίνουν προδότες, συνεργαζόμενοι με τον Μωχάμεντ Άλη, καταδίδοντας Φιλικούς και προδίδοντας σχέδια. Γι' αυτούς τους τελευταίους αρμόζει η περιφρόνηση. Καμιά θέση δεν έχουν στο Πάνθεον των Αιγυπτιωτών εκείνων που συνέβαλλαν στον ιερό για τη λευτεριά μας Αγώνα. Αυτοί οι τελευταίοι άφησαν τη συμβολή τους παρακαταθήκη και κληρονομιά στους Αιγυπτιώτες που μετείχαν στους Βαλκανικούς Πολέμους, στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, στη Μικρασιατική εκστρατεία και στον αντιφασιστικό πόλεμο του 1940-45. Τους πρέπει τιμή και σεβασμός.

Ίσως κάποτε, σε κάποιο σημείο, στην Αίγυπτο ή εδώ, να βρεθεί μια γωνιά, για να μπει μια πλάκα με χαραγμένα τα ονόματα όλων των Αιγυπτιωτών που συνέβαλλαν στον ξεσηκωμό του 1821 για τη λευτεριά της πατρίδας μας. Θα είναι μία δικαίωση! **ΤΕΛΟΣ**

Αναμνήσεις μιας ζωής

Στην τελευταία μου έξοδο στο Εξωτερικό, με την ιδιότητα του Προέδρου της «Ελληνικής Κωπηλατικής Ομοσπονδίας» και συγκεκριμένα στο επίσημο δείπνο της τελετής λήξης των «Βαλκανικών Αγώνων Κωπηλασίας 1996», στην Saranıza της Τουρκίας (150 χλμ. ΒΑ της Κωνσταντινούπολης), θα πρέπει να ήταν Σεπτέμβριος 1996, ο Πρόεδρος της «Τουρκικής Κωπηλατικής Ομοσπονδίας», κ. **NIHAT USTA**, πάμπλουτος μεγαλέμπορος της Κωνσταντινούπολης και μεγάλος «γλεντζές», με τον οποίο είχαμε αναπτύξει τις καλύτερες σχέσεις και ανάλογη οικειότητα και τον περιποιούμασταν, όταν επισκεπτόταν τη χώρα μας, μέχρι και τα «Night Clubs» των Ιωαννίνων και της Καστοριάς ανοίγαμε, για να ρίξει τις «γυροβολιές» του, χορεύοντας συρτάκι, τσιφτε-

Γράφει ο
Γιώργος Σφέτσιος

τέλια και ζειμπέκικο, κατέφθασε καθυστερημένος, συνοδευόμενος για πρώτη φορά, από την καλλονή σύζυγό του, σκασμένος στα γέλια.

Σε ερώτησή μου, τι το παράξενο και γελοίο συμβαίνει, εξακολουθούσε να γελάει ..., οπότε του εμπιστεύτηκα:

«Φαίνεται ότι μου έχεις απεριόριστη εμπιστοσύνη ή με θεωρείς ακίνδυνο», κάτι που προφανώς του άρεσε και εξακολουθεί να γελάει ...

Επίσης, γέλασε με την

καρδιά του, όταν στην καθιερωμένη προσφώνησή μου, ανέφερα:

«Amateur sport links people of different religions, habits, traditions, customs, etc., politicians only are trying to complicate the whole matter!»

Ευχάριστες αναμνήσεις, που δεν ξεχνιούνται εύκολα ...

Η αλληλογραφία μας

Εκυκλοφόρησε το βιβλίο του **Γιώργου Κοτζιά**, ως αναφέρεται στο τεύχος της Γλαύκας του Σεπτεμβρίου. Το εν λόγω πόνημα φρονώ ότι δεν θα αφήσει κανέναν ασυγκίνητο αφού διαπραγματεύεται τη ζωή πολλών εξ ημών που ζήσαμε τα μαθητικά μας χρόνια στο οικοτροφείο. Μόλις το έπιασα στα χέρια μου δεν μπόρεσα να σταματήσω μέχρι που το τελείωσα, το ίδιο συνέβη και με τον συμμαθητή μου Μανώλη, και είμαι σίγουρος ότι κι άλλοι είχαν την ίδια εμπειρία. Το αφηγηματικό ύφος, η περιγραφική απόδοση των χώρων με μαθηματική ακρίβεια και το τεράστιο φωτογραφικό υλικό χαρακτηρίζουν το έργο. Συμπληρωματικά θα έλεγα ότι το όνομα του χειριστού του τηλεφωνείου ήταν «Φάτχη», παραλείπεται είτε επειδή διέλαθε της προσοχής του συγγραφέως ή ελπασμονήθη, όμως οι σύγχρονοί μου, που είμαστε μεγαλύτεροι του συγγραφέως δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στον συμπαθέστατο Φάτχη που ήταν ένας ζωντανός κομπιούτερ της εποχής. Μας ήξερε όλους τους οικοτρόφους, ήξερε τον τόπο καταγωγής μας και φρόντιζε το τηλεφωνικό μήνυμα να φτάνει σε μας, εκείνη την εποχή τα τηλεφωνήματα γινόταν μέσω «Central» αφού δεν είχαμε τηλεφωνο στα σπίτια μας και αυτός ήταν ο

μόνος τρόπος επικοινωνίας με τους δικούς μας. Αυτά για τον Φάτχη. Το έτερο σημείο που θα ήθελα να επισημάνω, ή ορθότερα να συμπληρώσω είναι ο χώρος που περιγράφει, έναντι του περιπτέρου της Θεώνης. Ήταν το «πρατήριο», αναφέρεται σ' αυτό αλλά δεν χρησιμοποιεί τον όρο ΠΡΑΤΗΡΙΟ! Για μένα έχει μεγάλη σημασία, ήταν η πρώτη μου επαφή με το **Γυμνάσιον της Μανσούρας** όταν ο αδελφός μου με ωδήγησε να πάρω τα πρώτα μου βιβλία και τη γραφική ύλη. Τότε το πρατήριο το λειτουργούσε ο **Γεώργιος Φλωσσός**, δημοδιδάσκαλος, επιμελητής στις μικρότερες τάξεις τα βράδια, αθλητής και πρόσκοπος. Ενα ταλέντο κυριολεκτικώς με θαυμαστή επάρκεια. Από το πρατήριο προμηθευόσασα από βιβλία και γραφική ύλη μέχρι οδοντόπαστα και ξυριστικά. Τέτοιο «πρατήριο» συνήντησα πολλά χρόνια αργότερα στα Αμερικανικά κολλέγια που σπούδασαν τα παιδιά μου. Φυσικά το μέγεθος και η επάρκεια δεν είχαν σύγκριση, η ιδέα όμως της φροντίδος ήταν εκεί και τούτο χάρις στην πρόνοια του πνευματικού μας πατέρα, του **Μεγάλου Χιωτίνη**. Ο **Κοτζιάς** είναι ένας διανοούμενος της εποχής μας. Μου θυμίζει τους Αμερικανούς γιατρούς (attending physicians) της δεκαετίας του '60 που συνή-

ντησα όταν πήγα στην Αμερική που με δίδαξαν ιατρική και δυτική συμπεριφορά. Μέ έντονα ανεπτυγμένο το πνεύμα της κοινότητας (community spirit) διδάσκει αφιλοκερδώς την Ελληνική γλώσσα σε Αμερικανόπουλα Ελληνικής καταγωγής, η προσπέλασίς του άκρως τεκνοκρατική ως μαρτυρούν τα βιβλία και κείμενα που έθεσε υπ' όψει μου. Του αξίζει έπαινος για όλα αυτά. Περαιτέρω παρέχει τις υπηρεσίες του στην Ελληνική κοινότητα, επίσης αφιλοκερδώς, ψάλλων στην εκκλησία της Ελληνικής κοινότητας. Θα ήθελα κι από τις σελίδες της Γλαύκας να τον συγχαρώ και του ευχηθώ ό,τι καλόν. Αφού ο Υψιστος μας χάρισε μακρομέρευση με τόσα κοινά, Αιγυπτιώτης, κοινή εκπαιδευτική και μετεκπαιδευτική πορεία (Αθήνα-Νέα Υόρκη) και κοινά ενδιαφέροντα (ψαλτική) δεν έχω παρά να ευχαριστήσω την κοινή μας τύχη που μαθητεύσαμε στα Εκπαιδευτήρια Μανσούρας υπό την εποπτεία του πνευματικού μας πατέρα, του **Μεγάλου Χιωτίνη**.

Κώστας Παπαγεωργίου

Παρουσίαση βιβλίου της Δρ. Νίνας Καλαβά-Μυλωνά αποφοίτου Αβερωφείου Σχολής Αλεξανδρείας

Στις 28 Μαΐου 2022, στο Τεχνικό και Εμπορικό Επιμελητήριο (ΕΒΑ) πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση του βιβλίου της **Δρ. Νίνας Καλαβά-Μυλωνά** με τίτλο «**Η ηθική διάσταση της επαγγελματικής διαπαιδαγωγής**» από τις εκδόσεις Γρηγόρη. Το βιβλίο καλύπτει καίρια θέματα της εποχής μας, όπως είναι η ενσωμάτωση της

τεχνολογίας στην καθημερινότητά μας, η χαλάρωση των πατροπαράδοτων ηθικών αρχών και αξιών, φαινόμενα διαφθοράς και εγκληματικότητας κ.α. και πώς αυτές οι εξελίξεις επιδρούν στη διαμόρφωση των ανθρωπίνων σχέσεων σε όλους τους βασικούς τομείς της ζωής δηλαδή, την οικογένεια, το σχολείο, την εργασία, το φιλικό περιβάλλον και στην κοινωνία γενικότερα. Ειδική έμφαση δίδεται στις συνθήκες της αγοράς εργασίας και στις επιπτώσεις τους στην ψυχολογία, τόσο

των εργαζομένων όσο και των ανέργων. Το ενδιαφέρον της συγγραφέως επικεντρώνεται στη σημασία της εφαρμογής των ηθικών αρχών και κανόνων σε όλους τους τομείς της ζωής, δανειζόμενη και στοιχεία από το έργο του Αριστοτέλη «**Ηθικά Νοικομάχεια**». Τέλος, υποστηρίζει την αναγκαιότητα μιας κατάλληλης ηθικής επαγγελματικής διαπαιδαγωγής των νέων με συμβουλευτική προσέγγιση αποσκοπώντας σε μια καλύτερη κοινωνία.

1 φωτογραφία 1.000 λέξεις

15 Ιανουαρίου 1961
Από το κόψιμο
της βασιλόπιτας

Από αριστερά:
Λ. Γεωργιάδου,
Π. Πανναρίδου,
Ρ. Δασκαλοπούλου,
Κατσαρά,
Ε. Κοκκαλά,
Ζ. Σταμπέκη και
Μ. Χατούπη.

Παντελής Φαφαλιός

1950 - 2022

Η γνωριμία μου με τον Παντελή άρχισε όταν πήγα 1^η Γυμνασίου στη Μανσούρα. Από τότε κάναμε καλή παρέα μέχρι που οι οικογένειές μας μετεγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα.

Λίγα χρόνια μετά υπήρξαμε συνάδελφοι μηχανογράφοι σε μεγάλη βιομηχανική εταιρεία στην Αθήνα. Η προσωπική μας φιλία, μετεξελίχθηκε σε οικογενειακή. Πολλές οι ευχάριστες στιγμές που ζήσαμε μαζί. Δεν έλειψαν φυσικά και στενάχωρες, που στήριξε ο ένας τον άλλο. Η εκτίμηση και η αγάπη μεταξύ μας έμεινε σταθερή ακόμα και όταν οι συνθήκες της ζωής δεν διευκόλυναν τις συναντήσεις μας.

Ο Παντελής ήταν για όλους όσους τον συναναστράφηκαν ένας άνθρωπος ευχάριστος, φιλικός, με ιδιαίτερη αίσθηση του χιούμορ. Ήταν και θα παραμείνει στη μνήμη όλων, συμμαθητών, φίλων, γνωστών, έτσι για πάντα.

Στον γιό του Βαγγέλη, την αδελφή του Καίτη και την οικογένεια τα θερμά μας συλλυπητήρια. Αιώνια του η μνήμη.

Ντίνος Βασιλικός

ΠΕΝΘΗ

Με λύπη μας πληροφορηθήκαμε το θάνατο του αγαπημένου μας φίλου Παντελή Φαφαλιού στις 20/10/22.

Εκφράζουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στην οικογένειά του.
Ο σύλλογος προσφέρει στη μνήμη του 50 ευρώ στην Πρόνοια.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΤΟΥΛΑ ΧΑΡΙΤΟΥ-ΠΕΚΛΑΡΗ
panapek@gmail.com

Η γλαύκα
των αποφοίτων

ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΤΟΥΣ.
Η ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΗΣ ΓΛΑΥΚΑΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Κάνουμε έκκληση στα μέλη μας
να ενισχύσουν το σύλλογο
με τις συνδρομές τους.

Αριθμός ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
Ε.Τ.Ε. 169/772259-17
IBAN
GR460110169000016977225917

Προσφορές

- 50 ευρώ από την οικογένεια Ντίνου Βασιλικού, στη μνήμη αγαπητού φίλου Παντελή Φαφαλιού.
- Η οικογένεια Β. Πεκλάρη προσφέρει 50 ευρώ στη μνήμη Παντελή Φαφαλιού και 70 ευρώ στη μνήμη γονέων Άννας και Σπύρου Χαρίτου και αδερφού Δημήτρη.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τούλα Χαρίτου-Πεκλάρη (Πρόεδρος-Ταμίας)
τηλ.: 210 8625842 κιν.: 6977 897764

Λιλίκα Νικολοπούλου
(Αντιπρόεδρος -Γεν. Γραμματέας)
τηλ.: 210 6745832 κιν.: 6972723194

Τζόνυ Χριστοφίδης (Βοηθός Ταμίας)
κιν.: 6976597978

Σούλα Παπαδοπούλου (Σύμβουλος)
κιν.: 6973982282

Καίτη Αστρά (Σύμβουλος)
τηλ.: 210 6849957 κιν.: 6979 757001